

vizibile ale unui dialog social constructiv, devenind în multe state europene un instrument important în confruntarea cu provocările economice și sociale ale globalizării, restructurării economice și integrării monetare.

Introducerea dimensiunii sociale pe agenda de reformă a politicii economice - participarea partenerilor sociali în procesul decizional privind politica economică și socială contribuie la promovarea intereselor părților și includerea acestora în reforma politicii.

Progres economic și social național - dialogul social este un instrument foarte util de realizare a progresului economic fără a sacrifica progresul social și care, fiind operat într-o manieră participativă, generează creștere economică, locuri de muncă decente, și, prin urmare, o mai bună calitate a vieții.

De ce este important dialogul social?

Scopul primordial al dialogului social este de a contribui la pacea socială și stabilitate, iar în felul acesta la dezvoltarea economică și socială, promovând construirea consensului și implicarea democratică a principalelor părți interesate din sfera muncii. Totodată, dialogul social joacă un rol cheie în realizarea obiectivelor OIM de promovare a oportunităților pentru femei și bărbați pentru o muncă decentă și productivă în condiții de libertate, egalitate, securitate și demnitate umană. Astfel, dialogul social este un mecanism de bună guvernare în diverse domenii, iar relevanța sa nu este legată doar de procesul de globalizare, dar, în general, de orice efort de a face economia mai performantă și competitivă, iar societatea, în ansamblu, mai stabilă și echitabilă.

**Confederația Națională a Patronatului
din Republica Moldova (CNPM)**
Moldova, Chișinău
str. M. Cebotari 16
incinta Î.S. "Palatul Republicii", Bloc 2B, et.III
(intrarea din str. N. Iorga, 21)
tel.: +373 22 22-23-01
tel/fax: +373 22 22-42-44
Leonid Cerescu - Președinte CNPM
e-mail: cnpm@mdl.net
cnpm@cnpm.md
<http://www.cnpm.md>

ROLUL ȘI MISIUNEA DIALOGULUI SOCIAL

Această broșură a fost elaborată de Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, în cadrul proiectului „Dialogul social local pentru o mai bună guvernare a pieței muncii în Republica Moldova” cu susținerea Biroului Organizației Internaționale a Muncii pentru Activități cu Organizațiile Patronale (ILO-ACT/EMP) și finanțat de Guvernul Norvegiei.

Ce este dialogul social?

Conform definiției Biroului Internațional al Muncii, dialogul social cuprinde toate tipurile de negociere, consultare sau schimbul de informații între reprezentanții guvernului, angajatorilor și salariaților pe probleme de interes comun, referitoare la politica economică și socială.

Ce forme poate lua dialogul social?

- Dialogul social poate lua mai multe forme. Acesta poate exista ca un proces tripartit, în care guvernul este o parte oficială la dialog sau proces bipartit, între organizațiile patronale și sindicale, cu sau fără implicarea directă a guvernului.
- Procesul de dialog social poate fi informal sau instituționalizat, în general optându-se pentru o combinație a celor două variante.
- Dialogul social poate fi realizat la nivel național, regional sau local. De asemenea, poate fi inter-ramural, ramural sau la nivel de întreprindere.
- Instituțiile dialogului social pot fi bipartite sau tripartite. Actorii dialogului social tripartit sunt reprezentanții ai guvernului, patronatele și sindicatele.

Care sunt condițiile propice pentru dialogul social?

- Patronate și sindicate puternice, independente și reprezentative, dotate cu capacități tehnice, care să beneficieze de acces la informații relevante pentru participarea la dialogul social;
- Voință politică și obligația tuturor părților de a se angaja cu bună-credință în dialogul social;
- Respectarea drepturilor fundamentale - libertatea de asociere și negociere colectivă (așa cum sunt consacrate în convențiile O.I.M. nr. 87 și nr. 98);
- Suport instituțional adecvat;
- Reprezentanții partenerilor sociali trebuie să se recunoască reciproc ca parteneri egali.

Prin ce forme se realizează dialogul social?

Negociere

Negocierea este una din cele mai răspândite forme de dialog social. Părțile se pot angaja în negocieri colective la nivel de întreprindere, la nivel ramural, regional, național și multinațional.

Consultare

Consultările presupun schimbul de opinii în cadrul dialogului social. Unele organisme ale dialogului social au rol consultativ și de informare, în timp ce altele sunt împuternicite să încheie acorduri care devin obligatorii pentru părți (de exemplu, guvernul, salariații și angajatorii).

Schimbul de informații

Acesta este unul din elementele de bază pentru un dialog social efectiv. Deși nu implică o discuție reală, totuși este o parte esențială a proceselor prin care se realizează dialogul social.

Care este rolul partenerilor sociali în cadrul dialogului social?

Salariații (reprezentanții salariaților- sindicatele) joacă un rol important în cadrul dialogului social, care este un mijloc valoros de apărare și promovare a intereselor salariaților prin extinderea democrației și demnității umane la locul de muncă. Prin dialogul social și negocieri colective, salariații și organizațiile acestora pot negocia salariile și îmbunătăți condițiile de muncă, securitatea și sănătatea la locul de muncă, sistemul de protecție socială, instuirea și formarea profesională a salariaților, și pot participa la gestionarea întreprinderii.

Angajatorii (reprezentanții angajatorilor- patronatele) promovează interesele mediului de afaceri în cadrul dialogului social, iar serviciile oferite de organizațiile patronale membrilor săi contribuie la sporirea succesului în afaceri. Totodată, angajatorii au un rol esențial în stabilirea condițiilor necesare ce țin de ocuparea forței de muncă și, prin urmare, creșterea standardelor de viață ale cetățenilor. În calitate de parteneri în cadrul dialogului

social, organizațiile patronale contribuie semnificativ la consolidarea înțelegerii reciproce și relațiilor dintre angajator și salariat - principii care stau la baza Agendei privind Munca Decentă.

Autoritățile statului (guvernul, ministerele, autoritățile publice locale) au două roluri majore în cadrul dialogului social. În primul rând, statul este una din părțile participante la negocieri și consultări, și este responsabil de medierea situațiilor de conflict apărute între angajatori și salariați. În al doilea rând, statul, prin intermediul funcției sale legislative, este responsabil de promovarea legilor și reglementărilor care stabilesc cadrul legal și instituțional necesar pentru realizarea dialogului social. Statul mai poate avea alte roluri, inclusiv cel de angajator principal în sectorul public.

Care sunt beneficiile dialogului social?

Beneficii asociate cu procesele de dialog social

Democratizarea procesului de elaborare a politicilor economice și sociale - dialogul social este un mijloc cuprinzător și democratic de elaborare a politicilor și luare a deciziilor în vederea asigurării justiției sociale.

Reducerea conflictelor sociale prin facilitarea parteneriatului și abordarea unei atitudini de rezolvare a problemelor - dialogul social reflectă trecerea de la o cultură de conflict la o cultură de parteneriat și luare în considerare a intereselor comune ale partenerilor sociali, fiind astfel un mijloc de minimizare a conflictelor și promovare a păcii sociale.

Diminuarea tensiunilor sociale în timpul dificultăților economice și perioadele de tranziție - dialogul social oferă partenerilor sociali oportunitatea de a aborda în mod deschis problemele cu care se confruntă salariații și angajatorii, precum și societatea, în ansamblu, în vederea depășirii dificultăților economice și politice.

Beneficii ce țin de rezultatele dialogului social

Pacte sociale - pactele sociale sunt rezultatele cele mai